

Հ. Եղիսաբետան

(Պատմական գիտությունների
թեկնածու, հնագետ)

ՀԱՌԻՃԱՎԱՆՔԸ ԵՎ ՆՐԱ ՎԻՄԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ*

Յ. ՎԻՄԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ա) Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՀԱՐԱՎԱՅԻՆ ԽԱՉԹԵՎԻ ՎՐԱ, ԱՐՏԱՔՈՒՏ.

1. Ես ԳՈՒԳՈՐ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՈՒՐԲ ՈՒԽՏԻՄ ՀԱՌ-
2. ԻՃԱՅԻ ՇՀՆԵՑԻ ԶՏԵՂԻ ՄԵԾՆԴՅԱՆ ԻՄՈՅ Ի :Ճ:
3. ԱՄԵԱԿՈՇՆԱՆԵՆ ԵԻ ԿԱՐԳԵՑԻ Ի ՍՍԱ ԱՐԾԱ
4. ԸՆՏՈՒԵԱԼ ԵԻ ԽՈԱՏԵԱԼՍ ԱԻՐԻՆԱԻԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԵԻ
5. ՀԱՍՏԱՏԵՑԻ ԿԱՄԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ
6. ԵՂՐԱՄՑ. ԵԹԷ ՈՉ
7. ՅԱՌԱՋՆՈՐԴԱՑ Ի ՅԸՆՁ-
8. ԱԻՑ ԵԿԵՂԵՑՈՅՆ ԽՈՐ-
9. ՀԷ ԵԻ ԶԿԱՍՄԱԿՍ ԲԱԶՄԱՑ ԵԻ
10. ԶՏՈՒԻՆ ՀՈԳՈՅ ԻԻՌՆ ՀԱՄԱՐԻ ՈՐԶԱՓ
11. ԱՍՏՈՒԱԾ ԱԻՐԾՆԱԾ ԱՅՆԶԱՓ ՆԶՈՎԿԱԾ Է, ՈՐ ԿԱՇԱՊԱԿԻՔ
ՀԱՅՐ ՄՏԷ ԿՐԿԻՆ ՆԶՈՎԿԱԾ Է:

Բ) ՆՈՒՅՆ ՏԵՎՈՒՄ, ՆԱԽՈՐԴԻՑ ՆԵՐԹԵՎ.

1. ԿԱՍԱԽՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ՄԵԶ ՀԱՌԻՃԱՑԻՔՍ ՀԱՅՐ
2. ՊԵՏՐՈՍ ԵԻ ԱՅԼ ԵՂՐԱՐՁՍ ՍԱՀ-
3. ՄԱՆԵՑԱՐ Ի ՏԱԽԻ ՏԱՊԱՆԱԿԻ
4. ՄԻ ՄԱՏՈՒԻՌ ՊԱՏԱՐԱԳԵԼ ԶՅՈՒՍՈՍ
5. ՅԱՆՈՒԻՆ ԳՈՒԳՈՈՅ ՓՈԽԱՆԱԿ ԱՐԴԵ-
6. ԱՆ ՅԻՄՈՅ. ՈՌՅ ԿԱՏԱՐԵՆ ԱԻՐԾՆԵԱԼ
7. ԵՂԻՑԻՆ ԵԻ ՈՌՅ ՈՉ ՆԶՈՎԿՍ ԺԱՌԱՆ-
8. ԳԵՍՑԵՆ ՔՐԻՍՏՈՍԷ. ԹՎԿԻՆ ՈՒԱԿ:

* Եպունակված «էջմիածին» ամսագրի 1956 թվականի № VIII—IX-ից:

Գ) ՆՈՒՅՆ ՏԵՎՈՒՄ, ՆԱԽՈՐԴԻՑ ՆԵՐԹԵՎ.

1. Ի ԹՎԻՆ ՈՒԽԵ ԵԻ ՅԱՈԱՁՈՂՈՐԴՈՒՅԹԱՆ ՀԱԻՐ ՊԵՏՐՈՍԻ
2. ԿԱՍԱԽԻ ԱՄՏՈՒԾՈՅ ԵՍ ԱՄՏՈՒԱԾՈՒԻՐ ԵՏՈՒ ԶԻՒ ՀԱՅՐԵՆԻ
ԱՅԳԻՆ
3. ՈՐ ՅԱՐՈՒՅԻ Ի ԿԵՐԻՆ ԹԱՂՆ ԽԱԶԿԱԿԱՑ ԱՅԳԻՆ ԵԻ ԶԸՆ-
4. ԶԱՆՆ ԷՏՈՒ Ի ՍՈՒԻՐ ՈՒԽՏՍՈ ՀԱՄԻՃԱՅՈՒ ՍՈՒԻՐ ԳՈՒԳՈՐՈՒ
5. ԵԻ ՍՈՒԻՐ ՅԱՄՏՈՒԱԾՈՒՆ ԵԻ ԱՈԱՁՈՂՈՐԴ ՍՈՒԻՐ ՈՒԽՏԻՒ
ԽՈՍ-
6. ՏԱՑԱՆ ԻՆՉ Ի ՏԱՐՈՁՆ :Բ: ԱԻՐ ԺԱՄ, Զ:Ա: ԱԻՐՆ ԻՆ
7. ՀԱԻՐ ՆՇԻԿԻՆ ԵԻ :Ա: ԻՆ ՄԱԻՐ ՆՎԱՐՈՒԻՆ Է. ԵԹԷ ՈՐ
8. ԶԼԱՆՆ ԵԻ ԶԱՐՆԵՆ Ի ՏԱԽՆԻ ՍՈՐՈՅՆ ՍԱՐԳԱԻ
9. ՆԶՈՎԵՑՑԻ ՅԱՄՏՈՒԾՈՅ ԵԻ ՈՐ ԿԱՏԱՐԵՆ ԱԻՐՀՆԻՆ
ՅԱՄՏՈՒԾՈՅ:

Դ) ՆՈՒՅՆ Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ԱՐԵՎԿԵՑԱՆ ԿԱԶԹԵՎԻ ՎՐԱ, ԱՐՏԱՔՈՒՄՏ.

1. Ի ՈՒԵ ԹՎԱԿԱԿԻՆԻ ԵՍ ԳՐԻ-
2. ԳՈՐ ԿԱՐԴԱՊԵՏՍ, ՈՈՐԻ
3. ՏՈՒԻՏ ԵՏՈՒ ԶՍՈՒՐ ՆՇԱՆՍ ԼՈՒ-
4. ՍՈ ԿՐԿԻՆ ՊԱՀԱՐԱՆՈՎՇԵՐՈՒ
5. ՄԱՍՆ ԶԳՐԱԿԱԿԱՆ ՀՈԳՈ ԻՆՈ
6. Ի ՍՈՒԻՐ ԱՄՏՈՒԱԾՈՒՆ ՀԱՄԻՃԱԻ. ՊԱՐ-
7. ՏԱԿԱՆ ԵՆ ԻՆՉ ԶՄԻԱՐԱՆՈՒԹԵԱՆ
8. :Դ: ՅԱՈԱՍՈՒԻՆ ԵԻ ԶԶԱՏԿԻՆ ՃՐԱ-
9. ԳԱԼՈՒՑԻՆ :Ա: ԺԱՄ ԱՐԱՐՈՒԻՆ ՈՐ-
10. ԶԱՓ ՈՒԽՏՍՈ Ի ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ Է. ԵԻ
11. ՈՐ ՀԱՆԷ ԶԱԿ Ի ՍՈՒԻՐ ՈՒԽՏԷՍ ԶԻՆՉ ԵԻ
12. ԻՑԷ ՊԱՏՃԱՊՈԱՆԻՔ ՆԶՈՎԿԱԾ Է
13. ՅԱՄՏՈՒԾՈՅ ԵԻ ՅԱՄԵՆԱՅՆ ՍՈՐՈՑ ԱՄԷՆ:
14. ՏՈՒԻՏ Ի ԶԵՐՈՆ ՀԱԻՐ ՊԵՏՐՈՍԻ,
15. ՈՈՐ ԲԱԿԿԵՔ Ի ՍՈՒԻՐ ՏԵՂԻՆ ԵԻ ԿԱՐ-
16. ԴԱՅՑ ԶԳԻՐՈ ՊԵՏՈՈՍԻ ԵԻ ՀՈ-
17. ԳՈ ԵԻ ՄԱՐՄՆՈ ԾՆՈՂԱՑ ԻԻՐ-
18. ՈՑ ԵԻ ԵՂԲԱՌՈ ԹՈՂՈՒԹԻԻՆ ՄԵՂ-
19. ԱՑ ԻՆՇՈՐԵՑԷՔ Ի ՅՈՒԽՏՈՍԻ ԱՂԱԶԵՄ:

Ե) ՆՈՒՅՆ Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ԱՐԵՎԿԵՑԱՆ ԿԱԶԹԵՎԻՆ ԿԻՑ ԿԱՐՈՒՑՎԱԾ
ՎԵՐԻՆ ՄԱՏՈՒՈՒԻ ԱՐԵՎԿԵՑԱՆ ՊԱՏԻՆ.

1. ԵՍ ՇԱՏԱՐԵԿ ՄԻԱՐԱՆԵՑԱՅ
2. ՍՈՒԻՐ ՈՒԽՏԻՒ ԵԻ ՀԱՅՐ
3. ՀԱՄԱԶԱՄ ԵԻ ԱՅԼ ԵՂԲԱՌԸ
4. ՀԱՍՏԱՏԵՑԻՆ ՈՐ Ի ՍԱՀՈՒ
5. ԻՆ ԶԻՒ ՄԻԱՐԱՆՈՒԹԻԻՆ
6. ԱՌԵՆ ԱՆՊԱՏՃԱՌ ՈՎ ԼԻՆԻ:

Զ) ՆՈՒՅՆ ՎԵՐԻՆ ՄԱՏՈՒՈՒԻ ԱՐԵՎԿԵՑԱՆ ՊԱՏԻՆ.

1. ԵՍ ՍԱՐԳԻՆ ՃՈՆՍ ՇԻՆԵՑԻ ԶԵ-
2. ԿԵՂԵՑԻՆ ԵԻ Ի ՔՈՏԱՆՑ ԻՆ ԵՏՈՒ
3. ԱՅԼ ԾՆԾԱՅ Ի ՍՈՒԻՐ ՈՒԽՏՍՈ ԵԻ ՀԱՅՐ
4. ՀԱՄԱԶԱՄ ՍԱՀՄԱՆԵԱՑ ՈՐ Ի ՍԱՐ-
5. ԳՈՒ ԵԻ ԲԱԳՈՍԻ ՏԱԽՆԻՆ :Բ: ԱԻՐ
6. ՊԱՏՃԱՐԱԳԵՆ ԶՔՐԻՒՏՈՍ ՅԻՆ ԱՆՈՒՆ:

Ե) ԽՈՒՅՆ ՎԵՐԻՆ ՄԱՏՈՒՐԻ ՀԱՐԱՎԱՑԻՆ ՊԱՏԻՆ.

1. ԵՍ ՊԵՏՈՐՈՒ
2. ԱՅՎԱՋԵԱՆՍ ՆՈ-
3. ՈՐԳ ԾՆԿԱԼԱՅ
4. ԶԼՈՒՀԱԿԻՈՐԾ
5. ԿԸՐՈՒՆ 1880 ԹՎԻՆ:

Բ) Ս. ԱՍՎԱՇԱԽԻՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՄՈՒՏՔԻ ԲԱՐԱՎՈՐԻ ՎՐԱ.

1. ՃՆՈՌՉԻՒԽ ԱՍՏՈՒՇՈՅ ԵՍ ԶԱՔԱՐՔ ԱՄԻՐ ՄՊԱՍԱԼԱՐ ՃԻՆԵՑԻ ԶԿԱԹՈՒԴԻԿԵ:

Բ) Ս. ԱՍՎԱՇԱԽԻՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՃՅՈՒՄԻՍԱՑԻՆ ՊԱՏԻՆ, ԱՐՏԱՔՈՒՏ.

1. ՃՆՈՌՉԻՒԽ ԵԻ ՈՂՈՐՄՈՒԹԵԱՄԲ ՄԱՐԴԱՍԻՐԻՆ ԱՍՏՈՒՇՈՅ ԵՍ ԶԱՔԱՐՔ ՄԱՆԴԱՏՈՐ ԹԱԽՈՒՑԷՍ ԱՄԻՐ ՄՊԱՍԱԼԱՐ ՃԱՅՈՑ ԵԻ ԿՐԱՑ, ՈՐԴԻ ՄԵԾԻ ՍԱՐԳԱ, ԳԱՆԶԱԳԻՆ
2. ԱՐԱՐԻ ԶՀՈՎԱԿԱԿԻՈՐ ՍՈՒՐՈԲ ՈՒԽՏՍ ՃԱՌԻՑԱ Ի ՅԻՒՐ ԲՆԱԿԱՆ ՀԱՅՈՒՆԱՏԻՐԱՑ ՅԱՂԱԳՍ ԿԵՆԴԱՆՈՒԹԵԱՆ ՏԵԱՌՆ ԻՄՈՅ ԲԱ-ՐԵՊԱՅՏ ԹԱՍԱՐ ԹԱԳՈՒՇՈ
3. ԵԻ ՓՈԿՈՒԹԵԱՆ ԻՆՉ ԵԻ ՀԱՐԱՋԱՏ ԵՂԱՐԱԻ ԻՄՈՅ ԻԻԱՆԷԻ ԵԻ ԶԱԿԱԿԱՑ ՄԵՐՈՑ ՇԱՀՆՇԱՇԻ ԵԻ ԱԻԱԳԻՆ ԵԻ ԾՆՈՂԱՑ ՄԵՐՈՑ ՃԻՆԵՑԻ Ի ՍՍԱ ԱՄՈՐՑ
4. ԵԻ ԶԿԱԹՈՒԴԻԿԵՄ ԲԱՁՈՒՄ ԾԱԽԻՒՔ ԵԻ ԶԱՐԴԱՐԵՑԻ ԱՄԵՆԱՅՆ ՄՊԱՍԻՒՔ ԵԻ ՍՈԲՈՒԹԵԱՄԲ ԵԻ ԶԻՄ ԳԵՂՆ ՈՐ ԷՐ ՄԵՐՈՑ Ի ՍՈՒՐՈԲ ՈՒԽՏՍ, ԶՄՈՂՈՐՈՒՄ
5. ԸՆԾԱՅԵՑԻ ՍՈՒՐՈԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻՆ ԲՈԼՈՐ ԻԻՐ ԱՄԵՆ ՀԱԻՂԱ- ՀԱՏՈՎ, ՍԱՐՈՎՆ ԵԻ ԶՐՈՎՆ ԶՈՐ ԲՆԱԿԱՆ ԼԵԱԼ ԷՐ ԵԻ ԵՏՈՒ ԶԱՂԱՑ ՄԻ Ի ԳԵՏԻԿ ՈՐ ԴԻԻԱՂԱՑ ԿՈԶԻ,
6. ԶԱՂԱՑ ՄԻ ՅԱՆԻ ԳԼԻԶՈՐԻՆ, ԵԻ ՊԱՐՏԵԶ ՄԻ Ի ԾԱՂԿՈՑԱԶՈ- ՈՒՆ, ԱՅԳԻ ՄԻ ՅԵՐԵՒԻԱՆ, ԱՅԳԻ ՄԻ Ի ԹԱԼԻՆ. ԵԻ ԶԱՐԱԳԻՆ ՍԱՀ-
7. ՄԱՆՅԵՆ ՈՐ ԲՈՒՆ ԼԵԱԼ ԷՐ ՀԱՍՏԱՏԵՑԻ Ի ՍԱՀՄԱՆԱԽԱԶԵ Ի ՀԱՌԻՑՈՅ ԳԵՑՆ: ԿՈՌՄԱՐԳՈՎԿ: ԳՐԵՐՈՎՆ, ՑԱՍԱՐ ԶՈՐՈՎԿ: ՃԻՆԱՐԻՆ ՀԱՐՈՎՆ:
8. ԳՈՄՑԵՑ ԶՈՐՈՎԿ: ԱՐԵԱՆ ԱՂԲԻՒԽՈՎԿ: ՀԻՆ ՀԱՌԻՃԱՅՈՎԿ: ԵԻ ԵԴԻ ՍԱՀՄԱՆ ԶԱՅՍ—ՈՐ ՅԱԻԿ ԽՈՐԱԿՆ ՊԱՏԱՐԱԳԵԼ ԶՋԻՒ- ՏՈՒ ՅԻՄ
9. ԱՆՈՒՆ ՀԱՆԱՊԱԶ : : ԱՐԴ ՈՐԸ ՀԱՍՏԱՏՈՒՆ ՊԱՀԵՆ ԶՅԻՇԱՏԱԿՍ ՄԵՐ ԱԻՐԸՆԻՆ ՅԱՍՏՈՒՇՈՅ ԵԻ ՅԱՍԵՐՆԱՅՆ ՍՈՐՈՑ: ԻԿ ՈՐԸ
10. ՀԱԿԱՊՈՎԿԻՆ ԵԻ ՀԱՆԵԼ ԶԱՆԱՆ, ՓՈՅՐ ԻՆՉ ԿԱՍ ՄԵԾ, ԶԱՆԷՇՈՒ ԿԱՅԵՆԻ ԵԻ ԶՅՈՒԴԱԻ ԺԱՐԱՆԳԵՍՑ, ԵԻ ԿՐԿԻՆ ՆԶՈՎԵՍՑԻ ՅԱՍՏՈՒՇՈՅ:
11. ԹԷ ՈՐ ԲՈՆՈՒԹԵԱՄԲ ԵԻ ՈՒԺՈՎ ՏԱՆԻ :ՅԺԸ: ՀԱՅՈՒՄԵՏԱՑՆ ԵԻ ՅԱՍԵՐՆԱՅՆ ՍՈՐՈՑ ԵՂԻՑԻ ՆԶՈՎԵԱԼ ԱՄԵՆ: ԳՐԵՑԱԻ ԿՑԱԿՍ ՀԱՍՏԱՏ: Ի ԹՈՒԻՄ :ՈՇ:

Բ) Ս. ԱՍՎԱՇԱԽԻՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՄՈՒՏՔԻ ՃԱԿԱՍԱՔԱՐԻ ՎՐԱ.

- 1: Ի ԹՈՒԻՆ :ՈԿԳ:
2. ԿԱՍՄԱՆ ԱՍՏՈՒՇՈՅ ՄԵՐ ՀԱՌԻՃԵ-
3. ՅԻՔ ՀԱՅՈ ՊԵՏՈՈՍ ԵԻ ԱՅԼ ՄԻԱ-
4. ԲԱՆ ԵՂԱՐԱԹՈՍ ՀԱՍՏԱՏԵՑԱՐ ՅԱԻԻՏԵՆԻՑ

5. ԿՑԱԿ ԱՆՁՆՁԵԼԻ ՍԻՆՉ Ի ԳԱԼՈՒՏՆ ՔՐԻՍՏՈՒԻ ԵՒ
6. ԵԴԱՔ ՍԱՀՄԱՆ ԱՆԽԱՓԱՆ :; ԵԹԷ ՀԱՅՈ ՈՔ ՓՈՒԻ
7. ԱՌ ՔՐԻՍՏՈՒ ԳԻՇԵՐ ՊԱՅՏՈՆ ԵՒ :Գ: ՔԱՐԱՍՈՒԻՐ
8. ԵՒ ԲԷ ԵՐԵՑ ԿԱՄ ԿՈՒՍԱԿՐՈՒՆ ԱՐԵՂԱ :Գ: ՔԱՌԱՍՈՒՆ
9. ԱՊԱՇԽԱՌՈՂԻ :Բ: Ի ՄԱՐԴՆ :Ա: ԱԻՐ ԺԱՄ ՀԱՅՈ ԵՒ ԱՄԵՆ ԵՂԲԱՐՑ.
10. ՈՐՔ ՀԱՅԱՏԱՏ ՊԱՇԵՆ ԱԿՐՉՆԻՆ Ի ՔՐԻՍՏՈՒՅ: ՈՐՔ ՀԱԿԱՊԱԿԻՆ ԴԱՏԻՆ Ի ՅԱՍՈՒԻԾՈՅ:

ՃԱ) Ա. ԱՍՏՎԱԿԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՀՅՈՒԽԻՍ-ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ԱՏՈՐԻՆ ԽՈՐԱՆԻ ՄՈՒՏՏԻ ՃԱԿԱԾԻՆ.

1. ԵՍ ԱՐՏԵՒԻՆ ԾԱՌԱՅ ՔՐԻՍՏՈՒԻ ԵՒ ԱՄՈՒ-
2. ՍԻՆ ԻՆ ՆՈՒՐՈՒԹԷ ՄԵԾ ՅՈՒԽՈՎ
3. ՏՎԱՔ ԶԿԱՐԱԳՈՅՆՈՒ ԾՆԾԱ ՍՈՒՐՈԲ
4. ԵԿԵՂԵՑՈՅՆ ԵՒ ՍՊԱՍԱՀՈՐԸ ՍՈՒՐԸ ՈՒԽՏԻՒ
5. ՍԱՀՄԱՆԵՑԻՆ ՄԵԶ ՅԱՄԵՆԱՅ
6. ԱՄՍԻ :Դ: ԱԻՐ ՊԱՏՄՈՒԳ, :Բ: ԱԻՐ ԻՆՉ ԵՒ :Բ:
7. ՆՈՒՐՈՒԹԷ՝ Ի ՏԱԿԻՆ ՀԱՄՐԱՋՈՎԱՆՆ ԱՆԽԱ-
8. ՓԱՆ. ԿԱՏԱՐԻՋԸՆ ԱԿՐՉՆԵԱԼ ԵՂԻՑԻՆ ԱՄԷՆ:

ԳԲ) Ա. ԱՍՏՎԱԿԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ՃԱԿԱԾԻ ՔԻՎԵՐԻ ՎՐԱ ՆԱՂԿԵՑՈՒՅ, ԲԱՐՁՐԱՔԱՆԴԱԿ ՏԱԼԵՐՈՎ.

..... ՏԷՐ ԱՍՏՈՒԱԾ ՈՂՈՐՈՍԵԱ ՇԻՆՈՂԱՑ, ԱՄԷՆ:

ՃԴ) ԳԱՎԹԻ ՆԵՐՍՈՒՄ, ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ՊԱՏԻ ՎՐԱ, ՆԵՐՔԵՎԻ ՄԱՍՈՒՄ.

ԱՍՏՈՒԱԾԱՍԷՐ ԵՒ ԱՐԴԻԽՆԱՀՈՐ ՊԱՏՐՈՒՆ ՀԻԶՈՒՊ ՎԱՀՐԱՄ ՇԻՆԵԱՑ ԶԿԱՅԵԼՈՒԶ ԺԱՄԱՏՈՒՆ ԵՒ ԵԲԵՐ ԶՄԻՒՆ ԶՈՒՐՈ ՅԻԵԱ-
ՏԱԿ ՀՈԳՈ ԻԻՐՈ ԵՒ ԶԱՀԱԿԱՑ ԻԻՐՈՑԵՒ ԱՄՈՒՆՈՒ ԻԻՐՈ ԹԱՄԱ-
ՐԻՆ; ԵՒ ՀԱՅՈ ՅՈՎՃԱՆՆԷՍ ԵՒ ՏԷՐ ՀԱՄԱԶԱՄ ԵՒ ՄԻԱՐԱՆՔՍԻ Ի
ԻՆԴՐՈՅ ԴԱՏԵՐՈ ԻԻՐՈ ԻՆԱԹՈՒՆԻՆ ՀԱՍՏԱՏԵՑԻՆ Ի ՏԱԿԻՆ ԹԷ-
ՇՈՒՆ ԹԱԳԱԿՈՒՆ ԶԱՄԵՆԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻԲ ՅԱՆՈՒՆ ԹԱՄԱՐԻ ՊԱ-
ՏԱՐԱԳԵԼ ԶՔՐԻՍՏՈՒ ԱՍՏԾՈՅՆ ՄԵՐՈՅ ԱՆԽԱՓԱՆ: ԹՎԻՆ...

Այս արձանագրովիլումը սասակի մաշված ու չարդուաված լինելու հետեանքով
Համբավոր չէ ընդօրինակել, ուստի վերդինում ենք Հ. Դ. Ալիշանի «Եիրակ»-ից, տպ.
Վենետիկ, 1881 թ.:

ՃԴ) ԳԱՎԹԻ ՆԵՐՍՈՒՄ, ՀՅՈՒԽԻՍԱՅԻՆ ՊԱՏԻ ՎՐԱ, ԼՈՒՍԱՄՈՒՏԻ ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ԿՈՂՄՈՒՄ.

1. ԿԱՍԱԽԻ ԱՍՏՈՒԵՈՅ ԵՍ ՀԱՅՈ ՊԵՏՐՈՍ ԵՒ ԽԱԶԱՏՈՒՐ ՎԱՐ-
2. ԴԱՊԵՏՍ ԵՒ ՄԻԱՐԱՆՔՍ ԱՄԷՆ ՀԱՍՏԱՏԵՑԱՐ.....
3. ..... ՈՉԻՆՉ ԱՆԱՍՈՒԻՆ .....
4. ՏԷՐ ԵՒ ՈՉ ՄԵՐՈՑԱՆ ԵՒ ՈՉ ԱԻՏԱՐ ՈՉ ՈՔ.....
5. .... ԵՒ ԶՈՒՂԵԼԻ ԶԱՐԱՆՑՆ ԶԳՐԵԱԼԻՆ ԵՒ ԶԱՆԱՊԱԿԱՆ.
6. ԱՐԴ ՈՎ ՈՐ ԶԳԻՐՈ ՁՆՁԷ :ՅԺԸ: ՀԱՅՈԱՊԵՏԱՑՆ ՆԶՈՎԵԱԼ ԵՂԻ-
7. 8Ի. ԵՒ ԿԱՇԱՊԱԿԻՔ ՀԱՅՈ ԼԻՆԻ ԶՆՈՅՆ ՆԶՈՎԿՍ ԱԽՑԵՒ:

ԺԵ) ՆՈՒՅՆ ՏԵՂՈՒՄ, ՀՈՒՍԱՄՈՒՏԻ ԱՐԵՎԿԵԼՑԱՆ ԿՈՂՄՈՒՄ, ՆԱԽՈՐԴԻՑ ՔԻՉ ՆԵՐՔԵՎ.

1. ԿԱՍԱԻՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԵՍ ՄԻՒԻԹԱՐ ԳՆԵՑԻ ԶԵՐԵՒԱՆ ԶԵՒԱԳՈՒԿ ՈՐՈՇՆ
2. ԱՅԳԻՆ ՅԱՐՈՒԵԱՆՑ ԻՄՈՑ ԵՒ ԵՏՈՒ Ի ՀԱՌԻՃԱՅ ԵՒ
3. ՏԵՐ ՅՈՆԱՆՆԵՍ ԵՒ ՄԻԱՐԱՆՑ ՍԱՀՄԱՆԵՑԻՆ Ի ՏԱՐԻՆ :Գ: ԱԻՐ ՊԱՏԱ-
4. ՐԱԳ :Ա: ՅՈՐՈՅ ԱՆՈՒՆ, ԵՒ :Բ: ԱԻՐՈՒ ԻՆՉ ԱՊՆԵՆ ԱՆԽԱՓԱՆ.
5. ԻՋԵՐ ԱԻՐՁՆԻՆ ՅԱՍՏՈՒԾՈՅ. ՈՐՈՅ ԻՆՓԱՆԵՆ ԴԱՏԻՆ Ի ՔՐԻՍ-
ՏՈՒԵ. ԽԱԶԳԻՒԺԻ ՇԱԲԱՅ
6. ԱԻՐՈՒ ԱՊՆԵՆ ԶԺԱՍՆ .: Ի ԹՈՒԻՆ :ՈՀԳ:

ԺՁ) ԳԱՎՔԻ ՆԵՐՍՈՒՄ, ՀՅՈՒՄԱՍԱՅԻ ՊԱՏԻ ՎՐԱ, ՀՈՒՍԱՄՈՒՏԻ ԱՐԵՎԿՄՏՅԱՆ ԿՈՂՄՈՒՄ.

1. [ԵՍ ՄԻՄԷԿԻՆ] ՅԱՐՈԴԻԻՆՑ ԵՏ Ի ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆՍ ԵՒ
ՀԱՅՅ ՅՈՎԿԱՆՆԵՍ ԵՒ
2. ՄԻԱՐԱՆՑ ՏՎԱՅ :Բ: ԱԻՐ ՊԱՏԱՐԱԳ Ի ՏԱԻՆԻ ՍՈՒՐԲ ԱՆ-
ՏՈՆԻ, :Ա: ՄԻՄԷ-
3. ԱԻՆԻ, :Ա: ԳՐԻԳՈՐՈ. ԿԱՏԱՐԻԶՔ ԱԻՐՁՆԵԱԼ ԵՂԻՑԻՆ. ԱՄԷՆ:

ԺԵ) ԳԱՎՔԻ ՆԵՐՍՈՒՄ, ԱՐԵՎԿԵԼՑԱՆ ՊԱՏԻ ՎՐԱ, Ս. ԱՍՏՎԱՆԱՆԻՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒ
ԴՐԱՆ ՀՅՈՒՄԱՍԱՅԻՆ ԿՈՂՄՈՒՄ.

1. ԿԱՍԱԻՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԵՍ ՏՈՒՏԻԿՍ ՄԵԾ ՅՈՒԽՈՎ
2. ՄԻԱՐԱՆԵՑԱ Ի ՍՈՒՐԲ ՈՒԽՆՍ ԵՒ ԸՍ ԻՄ ԿԱՐՈ-
ՎԵ
3. ԴՈՒԹԵԱՆՍ ԵՏՈՒ ԸՆԾԱՅՔ ՍՈՐՈ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆՍ.
4. ՀԱՅՅ ՅԱՀԱՆՆԵՍ ԵՒ ՄԻԱՐԱՆՑ ՀԱՍՏԱՏԵ-
5. ՑԻՆ ՎԿԱՅՈՒԹԵԱՄԲ ՏԵՐ ՀԱՄԱԶԱՄՊԱ Ի ՏԱԻՆԻ ԿԱՐ-
ՎԵ
6. ԴԱԿԱՌԻՆ ԶԱՄԵՆԱՅՆ ԵԿԵՂԵՑԻԲ ՅԻՆ ՅԱՆՈՒՆ
7. ՊԱՏԱՐԱԳԵԼ ԶԵՐԻՍՈՍ. ՈՎ ԻՆՓԱՆԷ ԻՄ ՄԵՂԱՑՆ
8. ՏԵՐ Է, ԵՒ ԿԱՏԱՐԻԶՔ ԱԻՐՁՆԵԱԼ ԵՂԻՑԻՆ. ԱՄԷՆ:

ԺՁ) ԳԱՎՔԻ ՆԵՐՍՈՒՄ, ՀՅՈՒՄԱՍԱՅԻ ՊԱՏԻ ՎՐԱ, ՀՈՒՍԱՄՈՒՏԻ ԱՐԵՎԿՄՏՅԱՆ ԿՈՂՄՈՒՄ.

1. ԿԱՍԱԻՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԵՍ ՍԱՆԱՍԱՐ ԵՒ ԲԱՂԴԱՍԱՐՈՒ ՈՐԴԻՔ
ՆՈՒՊԱՍԱՐԻՆ ՅԱ-
2. ԴԱՖՆՈՐՈԴՈՒԹԵԱՆ ՀԱԻՐ ՀԱՄԱԶԱՄՊԱՅ ԸՆԾԱ ՔՐԻՍՏՈՒ
ՍՈՒՐԲ ՈՒԽՆ-
3. ՏՍ ԶՄԵՐ ՀԱՅՐԵՆԻ ԴՐԱՄԱԳԻՆ ԱԼՅԳԻՆ ՈՐ Ի ՆԱՈՐԱՇԽՆԻԿ
ԱՐԴ ՈՎ
4. ՀԱԿԱՌԿ ԿԱ ՍԱՍԻՆՈԾ Ի ՄԵՐՈՑ ԼԿԱ ՅԱԻՐԱՄԱՑ ՆԶՈՎԱ
ԱՆՑԷ
5. Ի ՏԵԱՌՆԷ ՅԻՍՈՒԽԷ ԵՒ ՀԱՅՐՈ ԵՒ ՄԻԱՐԱՆ[ՅՍ ՍԱՀՄԱՆԵՑԻՆ
ՈՐ ԵՏ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾ-
6. ՆԻՆ :Ժ: ՊԱՏԱՐԱԳ :Բ: ԽՈՒՊԱՍԱ[ՐԻՆ :Բ:] ԿԻՄԱՅՈՒՆ :Բ:
ՅՈՎԿԱՆԻՍԻ
7. :Ղ: ՍԱՆԱՍԱՐԻՆ. ՈՎ ԶԵՒՇԱՏԱԿՍ ԻՆՓԱՆԷ ԴԱՏԻ Ի ՔՐԻՍՏՈՒԷ,
ԱՄԷՆ: :
8. ՀԱՍՏԱՏԵՑԱԿ ԿԻՐԱԿՈՒՆ ԿԱՍՍԱՑ: Ի ԹՎԿԻ ՈՉՈ:

ՃԲ) ԽՈՅՆ ՏԵՂՈՒՄ, ՆԱԽՈՐԴԻՑ ՆԵՐՔԵՎ, ՇԱՐՈՒՆԱԿԱՐԱՐ.

1. ԵՍ ՏԻՐԱՏՈՒԻՐ ՍԵՂՈՒԹԵԱԼ ԾԱՌԱ ՔՐԻՍՏՈՍԻ Ի ՔՈՏԱՆՑ ԻՒՈՑ
ԳՐԵՑԻ
2. ԶԻՌՈՒՊԱՍԱՌՈՒԱՆՑ ԱՅՋՈՅՆ ԶՈՐԻՑՆ ՍԻՆՆ ԵԻ ԵՏՈՒ Ի ՍՈՒՐ
ՈՒԽԵ-
3. ՏՍ, ԵԻ ՀԱՅՈ ՀԱՄԱՁԱՍՊ ՍԱՀՄԱՆԵԱՑ ՈՐ ՏԱՐԻՆ Ի ԱՆԴՐԵՒ
4. ԱՌԱՔԵԼՈՅՆ [ՏԱԿԻՆԻՆ] :Գ: ԱԻՐ ՊԱՏԱՐԱԳ ՅԱՆՈՒՆ ԻՍ. ՈՎ ԻՆ-
ՓԱՆԷ ՌԱՏԻ Ի ՏԵՌՈՆԷ:

Ի) ԳԱՎԹԻ ՆԵՐՍՈՒՄ, ՀՅՈՒՍԽԱՑԻՆ ՊԱՏԻ ՎՐԱ, ԼՈՒՄԱՄՈՒՏԻ ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ԿՈՂՄՈՒՄ.

1. ԵՍ ԳՐԻԳՈՐ ՄՆՈՒՑԱԾ ՍԵԾԻՆ ՍԱՐԳՍԻ
2. ՏՈՒԻ ԱԽԵՏԱՐԱՆ ԶՈՒԳԱԿ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՍՈՒՐՈ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՈՂՈՌ-
ՄՈՒԹԵԱՄԲ ՊԱՏՐՈ-
3. ՆԻՆ ԻՒՈ ԵԻ ՀԱՍՏԱՏԵՑԻՆ Ի ՏԱՐԻՆ :Դ: ԱԻՐ ՊԱՏԱՐԱԳԻ Գ: ԱԻՐ
4. ԻՆՉ ԵԻ :Ա: ԲԱՆՈՒԹԵԱՀԻՆ: Ի ԹՎԻՆ :ՈՉԴ:

ԻԱ) ԽՈՅՆ ՏԵՂՈՒՄ, ՆԱԽՈՐԴԻՑ ՆԵՐՔԵՎ, ՇԱՐՈՒՆԱԿԱՐԱՐ.

1. ՄՆՈՒՑԱԾ ՊԱՐՈՆ ՆՈԶՍԻՆ ԸՆԾԱԵԱՑ ԱՐԴԻԻՆՉ Ի ՍՈՒՐՈ ՈՒԽՏՍ
2. ՊԱՏԱՐԱԳ ԻՆՉ ՈՒ :Ա: ԽՈՒՅՈՒԵՀԻՆ ԿԱՏԱՐԵՆ ԶՅԻՇԱՏԱԿԱՆ ՄԵՐ:

ԻԲ) ԳԱՎԹԻ ՆԵՐՄՈՒՄ, ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ՊԱՏԻ ՎՐԱ, Մ. ԱՍՏՎԱԿԱՆԻՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒ
ԴՈԱՆ ՀՅՈՒՍԽԱՑԻՆ ԿՈՂՄՈՒՄ.

1. ԿԱՍԱԽ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԵԻ ՅԱՇԽԱՌԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ
2. ԵԼՂԱՆԱՅ ՂԱՆ ՂԱԶԱԽԻՆ, ԵՍ ԵԼԽՈՒԹՈՒ ՈՐԴԻ
3. ԶԱՂԱՆԻՆ ԵԻ ԻՍ ՈՐԴԻՆ ԲԱՇԷՍ ԵԻ ԻՍ ԽԱԹՈՒՆՍ
4. ԽՈՒԹԵԼՈՒ ՄԻԱՐԱՆԵՑԱՔԻ ՍՈՒՐՈ ԱՍՏՈՒԱԾՈՒՆՍ ԵԻ ԶՄԵՐ ԲԱ-
5. ԺԻՆ ԳԱՆՁՈՎ ՇԻՆԱԾ ԶԻԹԵԱՆՅԵՆ ՏՎԱՔ
6. ԵԿԵՂԵՑՈՒՆ ԼՈՅՆ ԼՈՒՆ ԸԼՆԻ. ՈՉ ԻՍ ՈՐԴՈՒ ՈՉ ԻՍ ԱՂ-
7. ԲԱԻՐ ՈՉ ԻՍ ԱԶԳԻ ՄԱՐԴՈՅ ԴԱԻ ԶԿԱՅ. ՈՎ ԴԱԿԻ
8. ԱՐՆԷ ՅԱՍՏՈՒԾՈՅ ԵԻ Ի ՓԵՂԱՄՐԱՐԱՑՆ. ԿԱՏԱՐԻԶԲՆ ԱԻՐՉՆԻՆ
ՅԱՍՏՈՒԾՈՅ:
9. Ի ԹՎԻՆ :ԶՉԳ:

ԻԳ) ԳԱՎԹԻ ՆԵՐՄՈՒՄ, ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ՊԱՏԻ ՎՐԱ, ԽՈՐԱՆԻ ՄՈՒՏՔԻ ԱՌՁԵՎՈՒՄ.

1. ԱՄԻ ՈՍՁԵ-ԻՆ ՀԱՅՈՑ
2. ՄԵՐ ԿԱՐՆԵՑԻ ՄԻԱՐԱՆ-
3. ԶՍ .Գ. ԿԱՐԴԱՊԵՏ .Գ. ՏԵՐՈ (ՔԱՂԱԿԱՆԱՅՔ)
4. ՄԻԱՐԱՆԵՑԱՔ ԱՍՏ:

4. Տ Ա Պ Ա Ն Ա Գ Ր Ո Ւ Թ Յ Յ Ո Ւ Ն Ն Ե Ր

(ՄԵծ գերեզմանոցում)

ԻԴ) ՎԱՆՔԻ ԱԽԱԶՈՄԴ ԳԵՏՐՈՍ ՎԱՐԴԱՓԵՏԻ ՏԱՓԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ.

1. ՔՐԻՍՏՈՍ ԱՍՏՈՒԱԾ ԼՈՒՍԱՎՈՐԻՉ ԱՇԽԱՌՀԻ ԼՈՒՍԱՀՈՐԵԱՅ
2. ԶԼՈԳԻ ՍՈՐԱ ԸՆԴ ՍՈՒՐՈՍ ՔՈ ԲԱՐԵՒԱԿՈՒԹԵԱՄԲ
3. ՄԱԻՐ ՔՈ ԵԻ ՍՈՒՐՈ ԿՈՒՍԻ. Ի ԹՈՒԻՆ :ՈԿԳ:

իե) օրորոթացեկ ՄԻ ՏԱՊԱՆԱՔԱՐԻ ՎՐԱ.

1. ԱՅՍ ՀԱՆԳԻՄ Է ԵՐԶԱԿԻԿ ԾԵՐՈՒԻՆԻ ՍՈՒԻՐ ՀԱԻՐ ԳՐԻԳՈՐԻ
ԱՌԱՋ-
2. ԻՆ ԱՐԿՁՆՈՐԴԻ ԵՐԿՈՈՐԴ ՇԽՆՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒԻՐ ՈՒԽՏԻՆ ՈՐ ԷՌ
ՈՒԽՈՒՑԻՉ
3. ԵԻ ԱՀՐԻՆԱԿ ԲԱՐԵԱՑ ԱՍԵՆԵՑՈՒՆ. ԱՂԱՋԵՄ ՈՐՔ ԵՐԿՈՊԱԳԷՔ
ՍՈՒԻՐ
4. ԽԱՋԻՆ ԱՍԱՑԷՔ ԱՍՏՈՒԱԾ ՅԻՇԵՍՑԷ ԶԼԱՅՈ ԳՐԻԳՈՐ ՅՈՂՈՐ-
ՍՈՒԻԹԵԱՆ
5. ԻՒՈՈՒՄ ԵԻ ԶԳՈՒԶՈ ԵԻ ԴՈՒՔ ՅԻՇԵԱԼ ԼԻՑԻՔ Ի ՔՐԻՍՈՍԱԷ.
ԱՄԷՆ. Ի ԹՎԻՆ ՀԱՅՈՑ :ՈՒԽԻԲ:

ԻԶ) ՆՈՒՅՆ ԶԵՎԻ ՄԻ ԱՅԼ ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՔԱՐԻ ՎՐԱ.

1. ԱԱՏ ԵՌԱԻ ՄԱՐՄԻՆ ԾԵՐՈՒԻՆԻ ԱԲ-
2. ՌԱՀԱՄ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱՀՈՐ
3. ՄԻԱՐԱՆԻ ՍՈՒԻՐ ՈՒԽՏԻՆ ԵԻ ԼՈՒՍԱՐԱՐԻ
4. ՈՐ Ի ԳԱՂԹԱԿԱՆԱՑ ԿԱՐՆՈՅ. ՈՐՔ ԸՆ-
5. ԹԵՌՈՆՅՅ ՅԻՇԷՔ: Ի ԹՈՒԻՆ ՀԱՅՈՑ :ՈՒՂԶ:

ԻԵ) ՄԻ ԽԱՁՔԱՐԻ ԵՃՐԱԾԵՐՏԻ ՎՐԱ.

ԿԱՆԳՆԵՑՍԻ ԽԱՋՈՒ ՎԱՄՆ ՃԳՆԱԻՈՒԻ ՄԻՍԱԿԱՅ
Ի ՅԱՂԱԽԹՍ ՅԻՇԵՑԷՔ: ԹՈՒԻՆ ՀԱՅՈՑ :ՈՂԶ:

ԻՅ) ՆՈՒՅՆ ՏԵՎՈՒՄ, ՄԻ ԱՅԼ ԽԱՁՔԱՐԻ ՊԱՏՎԱՆԴԱՆԻ ՎՐԱ.

1. ԱՅՍ Է ՇԻՐԻՄ ՀԱՆ-
2. ԳԻՄ ԵԻ ԲՆԱԿԱՐԱՆ
3. ԷՌԵՍԱԻԵՐ ԱՍՏՈՒԱԾԱՊԱՇՏԻ.
4. ՈՐՔ ԸՆԹԵՌՈՆՅՅ ՅԱ-
5. ԴԱԻԹՍ ՅԻՇԵՑԷՔ: Ի ԹՎԻՆ
6. : Զ : Է :

